

DE MOORD DIE NIET VEEL AANDACHT TROK

John van den Heuvel

***De moord die niet veel
aandacht trok***



Uitgeverij Carrera, Amsterdam 2014

© 2014 John van den Heuvel
© 2014 Uitgeverij Carrera, Amsterdam
Omslagontwerp: Jan van Zomeren
Omslagbeeld: Nick van Ormondt
Typografie: Perfect Service

ISBN 978 90488 2008 5
ISBN 978 90488 2009 2 (e-book)
NUR 330

www.uitgeverijcarrera.nl

Carrera is een imprint van Dutch Media Books bv



INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	9
Corrupt Curaçao	11
Respect	13
Telefoons aftappen	20
Peter R. de Vries	22
Leren van La Serpe	24
Satudarah	26
Politie in verdachtenbankje	28
Cybercrime	30
Persoonlijke vete	32
Geen veroordeling	34
Martin	36
Schijnveiligheid	38
Studeerkamermentaliteit	40
Lange Frans	42
Vakantie	44
Getuigenbescherming	46
Korps Jan Petter	48
Teeven	56
Heldenstatus	58
Heksenjacht	60
Kat met negen levens	62
Carrière nog niet voorbij	64
De moord die niet veel aandacht trok	66

Pesten	68
Campo Alegre	70
Cold cases	73
Dienstpistool	75
Drie liquidaties	77
Advocaten soms onbeschoft	79
Steun	81
Vrouwenfolteraar	83
Zinvol onderzoek	85
Adem in	87
Rechtbankbunker	89
Kroongetuige in de hoofdrol	91
NFI	93
Rob Zegerius	95
Sportfraude	103
Ome Jo	105
Haren	107
Keurige topondernemers	109
Sjoemelende rechercheurs	111
Nabestaanden	113
Spanning tussen motorclubs	115
Beschermd getuige	121
Kilo's hasj	123
Boer in Bolivia	125
Corruptie op Antillen	133
Hulpverleners in nood	139
Schrijnend	141
Moordboeken	143
Desperado's	145
Danny K.	147
Steun slachtoffers	153
Schoothondjes van Danny K.	155
Onderzoek Wiels	157

Meisjes prooi op internet	159
Dodelijk ongeval	161
Solidariteit	168
Snelrecht	170
Roemeense plaag	172
Criminele infiltranten	174
Softe jaren zeventig	176
De val van Dino	178
Internetoplichter in de val	181
Het lot van levenslang	183
Badr Hari	185
Teeven en Volkert	187
Excuus	189
Kinderen, seks en internet	191
Onjuistheden	193
Geweld tegen hulpverleners	195
Nederland-afluisterland	197
Gratis advocaten	199
Glenbert Croes	201
Politieaanvaller	203
Gemengde gevoelens	205
Andes-onderzoek	207
Sympathie voor daders	209
De politietop	211
Europees denken	213
Dezelfde eigenschap	215
Caribisch zonnetje	217
Echte vrede?	220
Vrijbrief om te blunderen	222
Pedo's op de Filippijnen	224
Kloof tussen politie en burgers	226
Bureaucratie en vergadercultuur	233
Internetfraudeurs	235

Bandidos	237
Recht op duidelijkheid	239

Reportages

Peter la Serpe als spijtoptant	15
Moord op politieman Jan Petter	50
Criminele biecht van Rob Zegerius	97
No Surrender op geheime missie	117
Moord in het paradijs	127
Hoe Wiels' leven wegtikte...	135
Danny's wil is wet	149
Memphis had geen schijn van kans	163
Interview met Menno Buch	228
Shabana Kooijman in Kuala Lumpur	241

VOORWOORD

‘Ik kan er wel een boek over schrijven,’ verzuchten mensen vaak wanneer ze me benaderen met een bijzonder verhaal. En vaak klopt dat ook. Als je al bijna 25 jaar misdaadverslaggever bent is inspiratie opdoen niet het grootste probleem. De heftige, ingrijpende, emotionele en soms spannende ervaringen van degenen die met misdaad te maken kregen, laten zich soms bijna als vanzelf in krantenartikelen of columns vatten.

Voor mij is het schrijven van een column dan ook een manier om dingen te verwerken. Boosheid, teleurstelling of opwindning over bepaalde misstanden zijn prima gevoelens om op donderdagmiddag – mijn vaste schrijfdag voor mijn columns – mee achter de computer te kruipen. De columns en reportages in dit boek werden eerder gepubliceerd in *De Telegraaf*, maar zijn waar nodig voorzien van actuele informatie.

Dat schrijven gebeurt overigens lang niet altijd in mijn werkkamer. Soms kwamen de reportages of columns uit dit boek op de meest vreemde plekken tot stand. Vanuit vliegveldlounches bijvoorbeeld, of in hotelloobby’s. Soms op een krappe vliegtuigstoel of in een achterafkamertje van een ambassade, op de achterbank van een door de bergen scheurende taxi of – eerlijk is eerlijk – op een ligbed aan een exotisch strand met een cocktail binnen handbereik.

De soms heftige ervaringen tijdens mijn vele buitenlandse reizen voor programma’s als *Ontvoerd* of *Op de Vlucht* verwerk ik deels door ze op te schrijven. In die zin is het schrijven van dit

boek dus een soort therapie, die vaak efficiënter blijkt dan een bezoek aan een psycholoog.

Als ik terugkijk op de afgelopen twee jaar die in dit boek worden beschreven, zijn vooral de intense emoties van ouders die ik samen met het team van *Ontvoerd* kon herenigen met hun kinderen me het meest bijgebleven. Meerdere keren raakte ik zelf emotioneerd wanneer een vader of moeder een kind na jaren van gemis eindelijk weer in de armen kon sluiten. Het zijn gevoelens die bij mijn 'gewone' werk veel minder vaak opspelen.

Dit boek geeft een inkijk in wat ik dagelijks meemaak als misdaadverslaggever. Het zijn lang niet altijd gebeurtenissen die direct de voorpagina halen, maar het zijn vaak verhalen die mijn aandacht trokken vanwege de soms intrieste samenloop van omstandigheden. De vader van Shabana Kooijman bijvoorbeeld, die in Kuala Lumpur werd vermoord. Of de broer van Petrus Dekker met wie ik naar Bolivia reisde om de moord op zijn broer te onderzoeken. Of zoals de titel van dit boek luidt: *De moord die niet veel aandacht trok*. Een jonge, talentvolle kickbokser werd als oud vuil uit een auto gegooid, vermoedelijk omdat hij verantwoordelijk werd gehouden voor de diefstal van een partij drugs.

Wie deze verhalen leest zal concluderen dat de romantische kant van misdaad, zoals die soms in films of romans wordt beschreven, in werkelijkheid niet bestaat. Als dat besef eenmaal doordringt, kan dit boek niet alleen voor de auteur maar ook voor sommige lezers therapeutisch zijn.

John van den Heuvel, mei 2014
jvdheuvel@telegraaf.nl

CORRUPT CURAÇAO

Misdaad en politiek gaan op Curaçao, Sint-Maarten en Aruba al jaren hand in hand. Dat geldt natuurlijk voor meer plekken op de wereld, maar het is pijnlijk voor Nederland dat deze verwevenheid zo openlijk te constateren is als de laatste tijd op Curaçao. De huidige regering onder leiding van premier Schotte is zelfs hard op weg de boeken in te gaan als het meest corrupte regime van onze overzeese gebiedsdelen.

De Commissie Onderzoek Curaçao onder leiding van Paul Rosenmöller toonde al aan dat een groot deel van de huidige ministers niet had mogen worden benoemd. Als een inlichtingendienst de bewindslieden vooraf goed had gescreend, was dat ook nooit gebeurd. Met name premier Schotte en de ministers Jamaloodin en Hakim zijn, voorzichtig gezegd, niet boven elke twijfel verheven. Rosenmöller verwoordde het in zijn rapport diplomatiek, maar liet in feite geen spaan heel van de huidige regeringsploeg. Premier Schotte blijkt voor te komen in tal van internationale fraudeonderzoeken en onderhoudt nauwe banden met een dubieuze zakenman. Andere bewindslieden benoemden vriendjes met criminele antecedenten op vertrouwensposities.

Het voorlopige dieptepunt werd afgelopen week bereikt. Het Openbaar Ministerie op Curaçao liet onlangs voor miljoenen dollars beslag leggen op de Amerikaanse rekeningen van een Antilliaanse zakenman, loterijbaas Robbie Dos Santos, die onder meer van witwassen wordt verdacht. Omdat de advocaten van Dos Santos het niet voor elkaar kregen het beslag op te heffen, werd naar

drastischer middelen gegrepen. Elmer Wilsoe, minister van Justitie op Curaçao, kreeg het dringende verzoek in actie te komen en een 'vriendendienst' te leveren. Robbie Dos Santos financierde immers de politieke partijen van de regering-Schotte.

Hoewel het uit den boze is dat een minister van Justitie zich met individuele strafzaken bemoeit, klom Wilsoe in de pen. Zonder medeweten van het Curaçaose Openbaar Ministerie of de procureur-generaal vroeg hij in een brief aan de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Hillary Clinton en de minister van Justitie Eric Holder het beslag op de tegoeden van Dos Santos op te heffen. De geheime brief lekte natuurlijk uit toen de Amerikanen bij justitie op Curaçao om opheldering vroegen. In eerste instantie ontkende minister Wilsoe glashard dat hij zich met de strafzaak had bemoeid. Maar toen het *Antilliaans Dagblad* afgelopen woensdag het document publiceerde, waren de rapen gaar. Zelden werd een minister zo pijnlijk ontmaskerd als leugenaar.

De pogingen van Wilsoe om een dubieus vriendje een dienst te bewijzen zijn het zoveelste bewijs dat politieke integriteit op Curaçao ver te zoeken is. Toch zou je dat nog kunnen afdoen als een probleem van het eiland zelf. Maar dat een minister binnen het koninkrijk achter de rug van Amerikaanse opsporingsdiensten om een groot onderzoek probeert te frustreren is natuurlijk onbestaanbaar. Gisteren werd de affaire besproken in de rijksministerraad, maar moeten hier nog wel woorden aan worden vuilgemaakt? Het is tijd voor daden.

Naschrift

De politieke onrust op Curaçao escaleerde in 2013 volledig met de moord op Helmin Wiels, die enkele dagen voor zijn dood had aangekondigd met onthullingen te komen over fraude door Dos Santos' loterijen. Meer hierover in de reportage 'Hoe Wiels' leven wegtikte...' op pag. 135.

RESPECT

Politie en Openbaar Ministerie waren de laatste jaren niet altijd even gelukkig in het bestrijden van de georganiseerde misdaad. Soms leken opsporingsinstanties niet opgewassen tegen het venijn en vernuft van de onderwereld. Symbolisch dieptepunt was vorig jaar het ronduit amateuristische optreden rond de aanslag op top-crimineel Stanley Hillis.

Gelukkig waren er afgelopen week ook positieve ontwikkelingen, die het beeld van een onmachtig opsporingsapparaat als het gaat om het gevecht met de misdaad enigszins nuanceren. Allereerst kwam het acht jaar durende onderzoek naar Jan-Dirk Paarlberg ten einde. Het gerechtshof maakte woensdag korte metten met alle verweren van de zo diep gezonken vastgoedmagnaat. Het hof was het eens met de rechtbank, die Paarlberg al eerder aanmerkte als de witwasser van Holleeder. De straf van vier jaar is pittig, maar symboliseert vooral dat politie en justitie niet machteloos zijn bij het ontmaskeren van de facilitators van de onderwereld.

Eind jaren negentig leefde bij veel beleidsmakers binnen politie en justitie nog de opvatting dat verwevenheid tussen onder- en bovenwereld vooral voorkwam in Zuid-Europa. De zaak-Willem Endstra leverde voor het eerst het keiharde bewijs dat ook in ons land zogenaamd bonafide zakenmensen zich voor het karretje van grote criminelen laten spannen. Dat probleem onderkennen is één ding, het aanpakken is echter een ander verhaal. Voor rechte teams is het makkelijker traditionele boeven te tackelen dan

zogeneten witteboordencriminelen als Endstra en Paarlberg. Dat soort onderzoeken heeft een hoog afbreukrisico, niet in het minst door de dreiging van miljoenenclaims als een onderzoek misgaat.

Dat een relatief klein clubje aanklagers en financieel rechercheurs het toch aandurfde de handschoen op te pakken tegen lieden die zichzelf rekenden tot de upper class van Nederland, verdient respect. Vastgoedhandelaren die crimineel geld aanpakken om vette winsten te maken, zijn geen haar beter dan handelaren in drugs en verdienen het net zo hardnekkig te worden bestreden.

Ik leverde op deze plek ook regelmatig kritiek op de aanklagers in het Passageproces, van wie het af en toe leek alsof ze zich volledig lieten ondersneeuwen door een batterij schreeuwerige advocaten. Het requisitoir waarmee afgelopen week een begin werd gemaakt, lijkt de start van een revanche. Haarfijn legden de zaaks-officieren de vinger op de zere plek en ze maakten heel goed duidelijk waarom zes jaar geleden werd besloten in zee te gaan met een kroongetuige. Ook zetten ze overtuigend op een rijtje waarom Peter la Serpe helemaal niet zo ongeloofwaardig is als de raadslieden van de verdachten voortdurend suggereren. Natuurlijk is het Passageproces nog niet voorbij en mogen de advocaten nog pleiten. Door het geharrewar rond de beveiliging van de kroongetuige leek het OM af te koersen op een debacle, maar gelukkig hervond het zich afgelopen week. Rijkelijk laat, maar nog niet té laat.

REPORTAGE

PETER LA SERPE ALS SPIJTOPTANT

Niet eerder in de Nederlandse misdaadhistorie hing zoveel af van de verklaringen van één enkele kroongetuige. Vooral dankzij de hulp van huurmoordenaar Peter la Serpe slaagden politie en Openbaar Ministerie erin onderwereldkopstukken als Fred Ros, Dino Soerel, Jesse Remmers en acht anderen achter de tralies te krijgen. Na vier jaar procederen in de Bunker velt de Amsterdamse rechtbank aanstaande dinsdag het eindoordeel. Vanaf een geheim buitenlands adres blikte La Serpe terug op een spraakmakend strafproces, dat kan leiden tot levenslange gevangenisstraffen voor zes hoofdverdachten.

Even is er onzekerheid. Is dit de man die de afgelopen jaren uitgroeide tot de meest gehate man van de Amsterdamse onderwereld? In 2006 ontmoette ik Peter la Serpe voor het eerst in een café in Harlingen. La Serpe beweerde toen alles te weten over een reeks moordaanslagen in de Amsterdamse onderwereld.

Nu, bijna zeven jaar later, sta ik voor de entree van een zakenhotel in het centrum van Helsinki opnieuw oog in oog met de huurmoordenaar die uitgroeide tot dé kroongetuige van justitie in het veelbesproken Passageproces. Na even goed kijken en luisteren is de twijfel weg. Alleen al het kenmerkende stemgeluid bewijst dat dit inderdaad dé troefkaart is van justitie. Vooraf is afgesproken dat in dit artikel geen enkele toespeling op uiterlijk, bescherming of verblijfplaats van La Serpe wordt gemaakt. 'Dit in verband met mijn veiligheid,' legt de kroongetuige uit, nadat we in het hotel een

kamer hebben gehoord. ‘Ik denk niet dat iemand me nog kan vinden, maar ik neem liever het zekere voor het onzekere.’

La Serpe oogt ontspannen. Nadat roomservice een kan koffie heeft bezorgd, is hij klaar voor het vraaggesprek, zegt hij. Het is eenmalig, benadrukt de kroongetuige. Behoudens een sobere vergoeding voor reis- en verblijfskosten is niet voor het interview betaald. ‘Dit is een afsluiting,’ zegt La Serpe. ‘Ik leidde dertig jaar een crimineel leven. Nu wacht een nieuwe toekomst. Ik kijk met veel vertrouwen naar aanstaande dinsdag. Eerlijk gezegd kan ik me niet voorstellen dat de rechters twijfelen aan mijn verklaringen. Ik ben honderden uren verhoord door rechters, rechercheurs, advocaten en aanklagers. Als er enige twijfel was, hadden de meeste verdachten niet zo lang in voorarrest gezeten.’

Levenslang

Op grond van de getuigenissen van Peter la Serpe, die zelf betrokken was bij het doodschieten van drugshandelaar Kees Houtman, arresteerde de recherche in de loop van 2006 elf verdachten. Zij hoorden eind vorig jaar na een slepend proces lange gevangenisstraffen tegen zich eisen. Voor zes hoofdverdachten dreigt zelfs levenslang. Komende dinsdag maakt de Amsterdamse rechtbank bekend of de verklaringen van La Serpe overtuigend en rechtmatig zijn, en wel of niet leiden tot veroordelingen.

Een zenuwslopend moment voor de elf verdachten, vijf aanklagers en een team advocaten, die vier jaar lang een taaie juridische strijd voerden in de rechtszaal. Het zogenoemde Passageproces onttaarde regelmatig in een moddergevecht, niet in het minst door de beweerde wispelturigheid van La Serpe, die voortdurend overhooplage met het Team Getuigenbescherming (TGB) van justitie.

Ook voor de kroongetuige is het dinsdag spannend, maar de kans dat La Serpe nog de gevangenis in moet, is slechts theoretisch. In ruil voor zijn medewerking aan het onderzoek eiste het

Openbaar Ministerie voor La Serpe rol in de Houtman-moord acht jaar in plaats van zestien jaar celstraf. Het gebruikelijke twee derde deel zat hij uit; vandaar dat hij alweer op vrije voeten is.

Om te voorkomen dat La Serpe slachtoffer werd van wraakacties, zat hij zijn detentieperiode van vijf jaar en vier maanden vrijwel in volledige afzondering uit. Vaak verbleef hij 22 tot 23 uur per dag alleen in zijn cel.

Gekmakend? ‘Nee hoor,’ zegt La Serpe lachend. ‘Ik ben buitengewoon aangenaam gezelschap voor mezelf en kan prima tegen alleen zijn. Ik mocht gelukkig een laptop in mijn cel, waarop ik heel veel aan mijn dossier heb gewerkt. De televisie stond de hele dag aan, meestal zonder geluid. Ik las veel en ondervond steun uit boeken over bepaalde religies en levensovertuigingen. De enigen met wie ik contact had, waren de bewaarders, maar daar ben je op een bepaald moment ook wel mee uitgepraat. Zij waren overigens vriendelijk en professioneel. Dat kan ik niet van alle afdelingen van justitie zeggen.’

Conflicten

Veel vertragingen in het strafproces werden veroorzaakt door conflicten over de contracten die La Serpe met justitie sloot. Er waren simpel gezegd twee overeenkomsten: één met de aanklagers, die La Serpe toezegden een lagere straf te eisen in ruil voor zijn medewerking, en één met het Team Getuigenbescherming. ‘Over dat laatste contract was regelmatig gedoe,’ erkent La Serpe. ‘Ik wilde alles goed regelen voordat het proces ten einde was. Door advocaten van de verdachten werd de indruk gewekt dat ik de boel saboteerde, maar ik wilde gewoon dat afspraken werden nagekomen. Het is jammer dat die discussie over mijn bescherming onderdeel moet worden van het proces, maar ik had geen andere mogelijkheid.’ Met de meeste raadsliden van de verdachten heeft La Serpe weinig op. ‘Advocaat Sander Janssen van verdachte Jesse

Remmers was fair, heeft humor en deed wat hij moest doen. Een aantal overige advocaten, Nico Meijering voorop, heeft grenzen overschreden. Zo zijn de anonieme getuigen F1 en F3 bewerkt, geregisseerd en beïnvloed. Als de officieren zo hadden gewerkt, waren ze ontslagen. Men heeft geprobeerd mij de moord op Gerrie Bethlehem in de schoenen te schuiven; dat waren even valse, kwaadaardige als doorzichtige pogingen om mijn geloofwaardigheid aan te tasten. Ik ben neergezet als een verrader, maar een verrader is iemand die onderduikers in de oorlog wegtipt. Niet iemand die ervoor zorgt dat moordenaars worden gestraft.

Voor de rechtbank en de aanklagers heeft La Serpe meer respect, zegt hij. ‘Rechtbankvoorzitter Lauwaers kon soms streng zijn, maar gaf alle partijen wel volop de ruimte. Met officier van justitie Betty Wind had ik een prima contact. Een integere vrouw. Ik denk dat de rechters mij ook geloven, omdat vrijwel alles wat essentieel is door ander bewijsmateriaal kon worden gecontroleerd. Natuurlijk zullen er discrepanties zitten in sommige verklaringen, maar dat kan niet anders als je over de kleinste details in een periode van soms meer dan tien jaar geleden tussen de 500 en 600 uur bent verhoord. Wat ook het oordeel wordt, deze rechtbank schrijft rechtsgeschiedenis. Een hoger beroep, dat er zeker gaat komen, doet daar niets aan af. Ik heb het volste vertrouwen in een eerlijk oordeel.’

Nieuwe arrestaties

La Serpe zegt rekening te houden met nieuwe arrestaties. ‘Het zou me niet verbazen als een veroordeling van Dino Soerel leidt tot de arrestatie van Willem Holleeder. Tegen hem ligt nog veel meer bewijs voor betrokkenheid bij liquidaties. Misschien komen er wel meer kroongetuigen. Als er dinsdag levenslange gevangenisstraffen worden uitgesproken, kunnen mensen in de verleiding komen ook een deal te sluiten met justitie. Geen van de verdachten heeft tot op heden iets relevants verklaard. Dat kan veranderen als ze

straks hun nieuwe perspectief onder ogen zien: tot aan hun dood achter de tralies.’

Zijn eigen toekomst ziet La Serpe met vertrouwen tegemoet. ‘Mijn denken is totaal veranderd,’ stelt hij. ‘Ik zie in dat ik dertig jaar een leeg en crimineel bestaan leidde, waar ik nimmer meer in terugkeer. En ja, ik heb spijt. Vooral van het verdriet dat ik de familie Houtman en de slachtoffers van mijn overvallen heb aangedaan. Als je ouder wordt, leer je een realiteit kennen die anders is dan wanneer je twintig bent. De moord op Kees Houtman is nooit meer goed te maken. Mijn keuze om schoon schip te maken was oprecht. Ik ben een spijtoptant in de ware zin van het woord.’

Als het interview ten einde is, loopt La Serpe nog even mee naar de lobby. Hij zal dinsdag niet in de Bunker aanwezig zijn, zegt hij. ‘De rechtbankvoorzitter heeft het wel gevraagd, maar om veiligheidsredenen is het beter niet te verschijnen. Ik heb eerlijk gezegd ook geen zin in alle hectiek die er dinsdag ongetwijfeld zal zijn.’ Dan beent de ‘droomgetuige’, zoals hij zichzelf in een manuscript omschreef, het hotel uit. Even twijfelt hij. Gaat hij links- of rechtsaf? Dan is Peter la Serpe weer in het niets verdwenen. Een nieuwe, maar onzekere toekomst tegemoet.

TELEFOONS AFTAPPEN

Het bijzondere aan sommige wetenschappelijke onderzoeken is dat de resultaten al zo gedateerd zijn op het moment van verschijnen, dat ze nog nauwelijks relevant zijn. Ook bevat dit soort onderzoeken soms geen letter nieuws. Dat geldt bijvoorbeeld voor de deze week gepresenteerde studie van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) van het ministerie van Justitie, waaruit blijkt dat Nederland een van de meest 'getapte' landen ter wereld is.

In 2010 werden in ons land maar liefst 22 000 machtigingen verstrekt om telefoons af te luisteren. Het WODC concludeerde dat de resultaten van al dat tijdrovende en kostbare tappen van telefoons ronduit belabberd zijn. Het levert zelden direct bewijs op voor strafbare feiten, en criminelen beseffen drommels goed dat er betere alternatieven zijn om veilig te communiceren. Insiders in de misdaadbestrijding wisten dat natuurlijk allang.

Eigenlijk is het schokkend dat de onderzoekers van justitie er nu pas achter komen – en dat nota bene op basis van de cijfers van 2010 – dat tappen in feite meer kost dan dat het oplevert. Er worden jaarlijks tientallen miljoenen euro's gestoken in het afluisteren van verdachten en niemand houdt kennelijk bij wat het nu eigenlijk precies oplevert. Pas sinds 2005 krijgt het wetenschappelijk onderzoeksbureau van justitie cijfermateriaal ter beschikking, maar wat gebeurt daar nu eigenlijk mee? Vaak gebeurt het aftappen van een telefoon gewoon uit gemakzucht bij de recherche. Zo van: jongens we hangen er een tap aan en zien wel wat eruit komt.